

SLOVENSKÝ
KRIMI SCI-FI TRILER

ROLAND ORAVSKÝ

ELPIS

a smrť nebude mať žiadnu moc

artis
omnis

ELPIS

ROLAND ORAVSKÝ

ELPIS

a smrť nebude mať žiadnu moc

artis
omnis

Roland Oravský © 2024
Cover & Layout © Jana Kollárová 2024
Slovak Edition © Artis Omnis 2024

ISBN 978-80-8201-228-9

Lenke, ktorej vďačím za záchranu.
Laure, ktorej vďačím za nesmrteľnosť.

24. DECEMBER

1.

Proxima Centauri zapadala za obzor. Ako jej svetelné lúče mizli, Elpis sa zahaloval do tmy. Riedka, studená atmosféra sa príchodom noci ešte viac zvýraznila.

Jazero Charybda neďaleko mestského komplexu pokrývala hrubá vrstva ľadu. V noci pripomínala zrkadlo s tisíckami odrazených svetiel hviezd. Mestské divadlo nazývané Amfiteáter sa pýšilo lukratívnou vyhlídkou na toto bizarné ľadové dielo prírody. Vnútro Amfiteátra bolo kópiou antického divadla v gréckom Epidaure, ktorého symetrická krása ohurovala aj ľudí moderného veku. Pohľad na hviezdy cez spevnené sklo strechy a krajinu za holografickým oknom však pripomínal, ako ďaleko sa pravá starogrécka pamiatka nachádza.

Napriek rozprávkovému pôsobiacemu scenériu si okolitú krajinu takmer nikto nevšimol. To, čo sa malo o chvíľu udiť na pódiu, bolo omnoho zaujímavejšie.

Obrovskou sálou sa ozývala vzrušená vrava. Všetci s napätím očakávali živé vysielanie, ktoré sa prenášalo z mimozemskej kolónie vďaka revolučnej technológii kvantového prepojenia nielen na Zem, ale aj na mesačnú základňu Orbita a na Hypnos, druhú ľudskú kolóniu. Okamžitý prenos obrazu a zvuku, bez ohľadu na vzdialenosť.

Vystúpenie podnikateľa a vizionára Chaznatiho Amritu, ktoré ohlásil pred necelým mesiacom, sa stalo najočakávanejšou udalosťou roka. Vždy, keď ľudstvu predstavoval nový vynález, spôsobil senzáciu. Excentrický playboy bol maskotom moderného veku, pokroku a nádeje.

Avšak len málo hostí by vymenilo štedrovečerný stôl za Elpis, keby Amrita vopred nevyrazil dych aj tým najodvážnejším prognostikom. Zopár slov, ktoré pred mesiacom povedal, šokovalo celý svet. Každý, kto si to mohol dovoliť, chcel byť teraz osobne prítomný pri vytváraní historického mílnika.

Na holografickom okne sa zobrazilo odpočítavanie. Minúta do začiatku programu. Vrava utíchla a niekoľko stoviek očí hypnotizovalo postupne sa znižujúce čísla.

Tri, dva, jeden, nula.

Ozvala sa známa melódia, svetlá niekoľkokrát zmenili farbu a na pódium vstúpil Simon, moderátor večera. Známy šoumen akoby sa vznášal priestorom. Jeho typická žlto-červená košela ladila s bordovými topánkami, ktoré tak obľuboval.

„Ďakujem! Ďakujem veľmi pekne!“ povedal a potlesk ustal. „Vážené dámy, vážení páni, milí hostia, drahí diváci zo všetkých kútov vesmíru. Je mi nesmiernym potešením uvádzať dnešný Rozhovor so Simonom mimo našej domovskej planéty, na prvej ľudskej vesmírnej kolónii, na Elpise. Podľa údajov, ktoré mi práve hlásia zo štúdia, máme rekordnú sledovanosť. Chcem sa vám všetkým poďakovať a sľubujem, že ste si dnes nemohli vybrať lepší štedrovečerný program.“ Stíchol a pristúpil bližšie k vianočnému stromčeku na kraji holografického okna. „Jednu vec nemôže nikto poprieť. Ľudstvo neustále napreduje, a to takmer exponenciálnou rýchlosťou. Trvalo tisícročia, kým človek objavil koleso. Zato v súčasnosti prichádzajú nové technológie na svet skoro každý deň. Kedysi fantastické predstavy o cestovaní mimo Slnecnej sústavy a o kolonizácii cudzích planét sú dnes realitou. Je pre nás vôbec niečo nemožné? Existuje hranica, o ktorej môžeme s istotou tvrdiť, že ju človek nikdy neprekročí?“ Simon sa dramaticky odmlčal, no po chvíli pokračoval: „Donedávna sme si mysleli, že takáto hranica jestvuje. A potom sme v správach zbadali tvár vizionára Chaznatih Amritu. Privítajte preto, prosím, s veľkým potleskom jedinečného, úžasného a geniálneho podnikateľa, vedca, inžiniera, filantropa, reklamného magnáta a v poslednom rade tvorcu technologických mílnikov našej doby!“

Len čo Amrita vkročil na pódium, ovácie zosilneli. Ak by mohol používať mimické svalstvo, asi by sa usmial. Rukou nonšalantne zakýval do publika, pristúpil k Simonovi a decentne sa uklonil.

Keď potlesk utíchol, obaja sa usadili.

„V takýchto chvíľach ľutujem, že nie som skutočný a že vám nemôžem osobne podať ruku,“ zavtipkoval Simon.

„Moje končatiny sa hýbu len vďaka technológii, rovnako ako vaše, Simon. Myslím, že si pokojne môžeme podať ruky, v tomto sme si rovní,“ povedal Amrita pobaveným hlasom.

Simon vystrúhal prekvapený výraz. „Nuž, ak to myslíte vážne, bude mi čťou.“ Vystrel ruku do priestoru a Amrita ju akoby obchytí. Moderátor bol iba holografická projekcia, počítačový program s umelou inteligenciou, ktorý nemal reálne telo. Hoci to pôsobilo úžasne, Amrita si v skutočnosti iba podal ruku so vzduchom. Divákovi to bolo jedno. Jednoznačná symbolika, program a človek na jednej úrovni, rozpútala na sociálnej sieti búrlivé diskusie v priebehu krátkej chvíle. Viacerým hosťom v sále sa zatajil dych. Prešlo iba zopár sekúnd a už sa stali svedkami kontroverznej, no zjavne historickej udalosti.

„Vau!“ vydýchol si Simon, akoby ešte stále spracovával, čo sa práve udialo. Jeho šokovaný výraz bol taký dokonalý, až človek zabudol, že sa pozerá iba na holografickú projekciu jednotiek a núl. „Už rozumiem, prečo vás označujú za vedeckú rokenrolovú hviezdu.“

„Mohli si zvoliť na prirovnávanie modernejší hudobný štýl, ale chápem, že ide o zaužívané slovné spojenie,“ odvetil Amrita pobaveno.

„Prosím vás! Kto vie vymenovať dnešné kapely a hudobné smery? Rokenrol je nesmrteľný! A nesmrteľnosť je, koniec koncov, naša dnešná téma,“ pokračoval Simon. „Skôr než začneme, pripomeňme divákovi pamätné slová, ktoré ste povedali pred necelým mesiacom.“

Svetlo v amfiteátri potemnelo a na holografickom okne sa objavil Amrita, sediaci na invalidnom vozíku.

„Keby som žil pred sto rokmi, dopadol by som takto,“ ozval sa z nahrávky podmanivo-charizmatičký hlas. „Neschopný samostatného pohybu, odkázaný na pomoc iných. Nakoniec by mi zlyhalo všetko svalstvo vrátane bránice a ja by som sa udusil pri plnom vedomí. Pravdepodobne by som zomrel ešte predtým, než som prišiel s návrhom pohonu pre medzihviezdne lety. Môj život by sa dokonca skončil skôr, než by som naozaj zomrel. Som Chaznati Amrita a moja choroba sa volá spinálna muskulárna atrofia. Na rozdiel od množstva iných nie je výsledkom nezdravého životného štýlu. Som chorý kvôli tomuto.“

Obraz sa zmenil a divákovi sa naskytol pohľad na podoivné X so zakrútenými koncami.

„Pozeráte sa na môj chromozóm číslo päť. Podobný máte aj vy, ale ten môj obsahuje smrteľnú mutáciu. Bohužiaľ, génová terapia u mňa vyvolala závažné vedľajšie účinky a musela byť predčasne ukončená. Našťastie tu máme neustále sa rozvíjajúcu medicínu. Dômyselný exoskelet, ktorý nosím ukrytý pod šatstvom, mi zabezpečuje vôľou ovláda-

né pohyby krku, trupu a končatín. Som schopný samostatného a plnohodnotného života. Je to úžasná doba, v ktorej žijeme!“

Holografické obrazy sa opäť zmenili a v priestore sa zjavil ľudský mozog.

„Toto je môj mozog. Funguje ako mozog kohokoľvek z vás. Spinálna muskulárna atrofia postihuje len periférne nervy. Mozgové funkcie sú nedotknuté. Ako sa vraví, všetko zlé je na niečo dobré a mňa priviedla choroba na nevšedné myšlienky. Uvažoval som, čo by sa stalo, nebyť dnešných technológií. Nuž, zomrel by som udusením. Hoci je to bezpochyby veľmi neprijemná smrť, moje ja by ostalo do poslednej chvíle nezmenené. Inými slovami, telo je len pomôcka pre život. Sme viac ako iba kosti, svaly a orgány.

Poviete si, čo je na tom nevšedné? Mnoho mysliteľov došlo k rovnakému záveru. Lenže ja som v úvahách pokračoval. Ak je telo iba pomôcka pre život, ktorá sa môže kedykoľvek pokaziť, prečo naň máme byť odkázaní? Čo potrebujeme pre zachovanie vedomia?“ pokračovala upútavka. „Končatiny určite nie.“ Premietaná postava stratila ruky aj nohy a na mozgu zmizli oblasti, ktoré zodpovedali za ich pohyb a citlivosť. Diváci v sále mali pred očami trupíka vznášajúceho sa vo vzduchu. „Potrebujeme hrudník a brucho? Ak dokážeme umelo nahradiť nevyhnutné biochemické reakcie tela a zabezpečiť krvný obeh v hlave, naša osobnosť sa nezmení.“ Na obraze ostala iba hlava a na mozgu zmizlo viacero ďalších štruktúr riadiacich brušné a hrudné orgány. „Tvoria nás naše oči, uši či lebka? Ak by všetko toto zmizlo, ostali by sme úplne odrezaní od sveta, neschopní vnímať a reagovať na okolie, ale v prípade zachovania potrebných metabolických procesov by naše vedomie stále existovalo.“ Zmizla aj hlava a diváci hľadeli už iba na mozog, ktorému chýbalo veľa častí.

„Koľko mozgového tkaniva môžeme odstrániť, než poškodíme našu osobnosť, než zmažeme naše spomienky, než skutočne zanikne človek?“ Na upútavke sa zobrazila planéta Hypnos a rýchlym priblížením sa obraz dostal cez atmosféru až do laboratórneho strediska. „S touto otázkou som predstúpil pred špičkových neurochirurgov, ktorí pomocou nanotechnológií prečesávali celý limbický systém a... dnes mám odpoveď na moju bláznivú úvahu.“

Na obraze sa opäť zjavil Amrita na vozíku. Odrazu vstal a podišiel bližšie k objektívu. Hľadel priamo na divákov.

„Úspešne sme lokalizovali zoskupenie neurónov, ktoré obsahujú informácie o našom vedomí a spomienkach. Čo ak by som vám povedal, že dokážeme toto zoskupenie neurónov udržiavať v plnej funkcii po stáročia? Dámy a páni, na tohtoročný Štedrý večer vám dám najväčší dar, aký si dokážete predstaviť. Nesmrteľnosť už nie je iba fikcia.“

Amritovu tvár vystriedala upútavka na vianočný špeciál Rozhovorov so Simonom, až sa napokon obraz vypol.

„Počujete to?“ opýtal sa Simon. Amrita pokrútil hlavou. „Ticho. Zvuk absolútneho napätia.“

„Ani sa im nedivím. Keby som nevedel, o čo ide, tiež by som iba nemo zízal, čoho som sa stal svedkom.“

„Ani náznak pochybností. Vaše sebavedomie ma fascinuje,“ zasmial sa Simon. „Všetci sme poslušne čakali takmer celý pozemský mesiac na dnešný večer, aby sme sa dozvedeli, o aký vianočný dar ide. Očividne pôjde nielen o fantastický objav, ale aj o najextravagantnejšie oznámenie výsledkov vedeckej štúdie v dejinách.“

„Nie som prvý, kto využíva médiá, len mám lepšie podmienky,“ reagoval Amrita. „Keď objavili vakcínu proti antraxu, Louis Pasteur zorganizoval obrovské mediálne zhromaždenie a priamo pred novinármi vyskúšal účinok vakcíny na zvieratách, ktoré predtým infikoval. Keby žil teraz, myslím, že by sa mi extravaganciou minimálne vyrovnal.“

„To sú až nevšedne skromné slová od Chaznatiho Amritu,“ povedal Simon a v sále prepukol tmený smiech.

„Na druhej strane, Pasteur vakcínu nevynašiel sám. Ja zlepšujem ľudstvo bez toho, aby som kopíroval nápady iných.“

„Práve, keď sme si mysleli, že ste aspoň na chvíľu zostúpili na úroveň bežných ľudí,“ zasmial sa Simon. „Vráťme sa k vášmu vianočnému daru. Hovoríte, že ste našli vedeckú možnosť, ako si zabezpečiť večný život. Ak by to aj bolo možné, prečo by ľudia chceli žiť večne? Nie je to proti prírode?“

„Je to proti prírode. Je to priam jej znásilnenie,“ pritakal Amrita bez okolkov. „Avšak poslaním medicíny bol a vždy bude boj s prírodou a naprávanie jej chýb. Tí, ktorí mali zomrieť, žijú dlhšie a kvalitnejšie. Tí, ktorí nemohli mať deti, dostávajú šancu vytvoriť si rodiny. Tí, ktorí boli pre rôzne hendikepy odlúčení od spoločnosti, žijú v jej jadre a plnia si sny.“

„Ale prečo nesmrteľnosť? Bojíte sa smrti?“

„Bojím sa jednej veci, Simon. Že mám menej času, než si myslím. Ži-

vot je úžasný a ceníte si ho o to viac, keď viete, aký je v skutočnosti krehký. Chcem vidieť, čo ešte ľudstvo dokáže, aké svety sa skrývajú vo vesmíre, ale... hodiny tikajú aj pre mňa. Každé ráno je prvým ránom zvyšku môjho života, a hoci by som rád na chvíľu spomalil, všetko uteká až príliš rýchlo. Mám fantastickú manželku a syna. Dosiahol som veľa, a aj keď mám sedemdesiatšesť rokov, cítim sa mladý. Cítim sa byť na začiatku. Chcem žiť ešte niekoľko životov. Dožiť sa nového milénia. Vyzývam Boha na súboj a uvidíme, kto koho porazí.“ Jeho posledné slová sa niesli amfiteátrom až do uší najvyššie sediacich hostí. Nie všetci v sále mali iba pozitívne názory na extravagantného vizionára, ale nikto nemohol pochybovať o Amritovej výnimočnosti. Pozerali na žijúcu legendu, na jednu z najvýznamnejších osobností možno aj celej ľudskej histórie.

„Keď som to raz povedal svojej krásnej manželke, so smiechom mi odvetila, nech pokojne snívam ďalej. Tak som sníval.“

„Vaša manželka je tu dnes s nami. Pozdravujeme ju a ďakujeme, že ste manželovi nebránili v zápase s Bohom,“ usmial sa Simon a rukou zamával do publika. Kamery na krátky moment zamerali mladú tridsiatničku s perfektnou postavou, ktorá sedela v prvom rade. Tmavé vlasy, výrazné oči a vyzývavý dekolt. Vedľa nej práve vstával zo sedadla len o čosi starší muž, ktorého črty tváre prezrádzali, že je synom Chaznatihu Amritu. Na chvíľu zmätene zastal, potom však rýchlo odkráčal mimo zábery kamier. Manželka sa neusmiala, no poskytla zvodný pohľad priamo do objektívov.

„Carmen je moja múza,“ povedal Amrita zasneným hlasom. „Jej vďačím za silu pokračovať aj napriek prekážkam.“

Tentoraz sa Carmen pousmiala. Viac od nej očividne nikto nemohol očakávať, a preto sa kamery opäť sústredili na hlavných aktérov večera.

„Vedecké úsilie o extrémne predĺženie života pritom nie je žiadna novinka,“ pokračoval Simon v rozhovore. „Základy kryogeniky boli položené už v dvadsiatom storočí a...“

„Kryogenické zmrazenie a následný stav hibernácie sa javia ako logické riešenia,“ prerušil ho Amrita. „Ak by sme však vyriešili problém s rozmrazovaním bez tvorby mikroskopických kryštálikov, ktoré potrhávajú tkanivá, a naštartovaním pôvodných funkcií mozgu, stále ostáva jeden významný nedostatok: naše telo bude naďalej staré. Pýtam sa, prečo by niekto v mojom veku podstúpil hibernáciu, aby sa zobudil o dvesto rokov a zistil, že je stále starec, ktorého fyzická aktivita je obmedzená?“

„Chcete povedať, že dokážete omladiť telo?“

Amrita pokrútil hlavou. „To nie. Robili sa pokusy s obnovením telomérov, s dediferenciáciou buniek, ale ak je telo už raz staré, nemôže byť opäť mladé.“

„Tak nám už prezradte, čo za pokusy ste vykonali. Všetci sme zvedaví. Ľudia čakajú na váš darček.“

Amrita vytiahol z vrečka svoj PockID, prepojil ho s holografickým oknom a spustil priestorové premietanie vopred pripraveného záznamu. Diváci sa pozerali na zvláštne, opiciam podobné tvory, ktoré ležali na operačnom stole. Okolo nich sa skláňalo niekoľko lekárov.

„Extraterrestrial primatiformis alebo primátom podobný mimozemský tvor. Fauna druhej vesmírnej kolónie Hypnos. Ako vieme, ich imunitný systém vykazuje extrémne rýchle a presné reakcie, čo využijeme vo vývoji nových liekov. Pozeráte sa na dva subjekty. Ich mozog sa podobá nášmu, no majú inak lokalizované centrá pohybu a vnímania. Prvému subjektu sme lokalizovali a úspešne izolovali sústavu neurónov, zodpovedajúcich za ich emočné a vôľové reakcie. Následne sme túto sústavu transplantovali na rovnakú pozíciu do mozgu druhého subjektu. Ten podstúpil po transplantácii sériu testov, pri ktorej vykázal totožné výsledky s prvým subjektom.“

„Rozumiem tomu správne, že ste transplantovali myseľ?“

„Mysel je u týchto tvorov silné slovo, ale pre zjednodušenie to tak môžeme nazvať,“ prikývol Amrita. „Momentálne prebieha fáza klinického testovania. Hľadáme vhodných darcov tiel, ktorým by boli transplantované neurónové bunky od nevyliciteľných alebo umierajúcich pacientov. V prípade úspechu by mohli žiť ďalší život.“

Simon si prekvapene zahrabol do vlasov. „Vy tu práve hovoríte o transplantácii duše!“

„To je názov, ktorý určite prevezmú bulvárne médiá. Ako vedec by som ostal pri slove myseľ,“ namietol Amrita. Keby dokázal používať mimiku, určite by sa zamračil. „Vzhľadom k veku a mojej chorobe sa sám hlásim medzi prvých pacientov. Najst' vhodného darcu predstavuje ťažký oriešok. Ideálny by bol mladší človek rovnakého pohlavia, ktorý má poškodenú malú časť mozgu, prípadne je krátko po treste smrti a spĺňa imunologické parametre, aby nedošlo k rozvoju patologickej reakcie imunitného systému.“

„Prečo netransplantujete myseľ do mechanického tela?“

„Simon, na začiatku ste povedali, ako ľutujete, že nie ste skutočný, že mi nemôžete podať ruku. Ak to takto vníma obyčajný program s umelou inteligenciou, potom je jasné, že človek nechce stráviť desaťročia v tele, ktoré nič necíti. Áno, dajú sa vytvoriť umelé obvody so zapojením nervového systému, ale súčasná technologická úroveň neumožňuje vytvoriť plne funkčné umelé telo. Už len taká základná vec, ako je ľudská sexualita, by bola totálne narušená. Život musí byť kvalitný, ale nie nasilu.“

„Nemali ste tentoraz problém s etickou komisiou? S ich odmietavými postojmi už máte bohaté skúsenosti. Váš model neurónových počítačov, teda akéhosi hybridu kvantových počítačov a siete neurónových spojení v mozgu, bol zamietnutý a akýkoľvek výskum v tejto oblasti bol zakázaný. Je nesmrteľnosť etická?“

Amrita si vzdychol. „Ani mi nespomínajte neurónové počítače, Simon. Zmenili by svet. Pohli by sme sa do budúcnosti míľovými krokmi. Ale politika je politika. Žiaľ, ľudia si až príliš často volia hlupákov, ktorí môžu rozhodovať o všetkom, a pritom vedia minimum.“

„Počas súdneho procesu vtedy vypovedalo viacero špecialistov na umelú inteligenciu a informačné technológie. Zhodli sa, že vytvorením neurónového počítača by nebolo možné odlíšiť umelú inteligenciu od človeka.“

„Myslím, že sa ľudstvo za ten čas pohlo a nezopakuje chybu z dvadsiateho prvého storočia.“

Simon síce prítakával, no pokračoval v námietkach. „Minulosť však potvrdila platnosť Moorovho zákona z dvadsiateho storočia o exponenciálnom raste výkonu počítačov,“ pripomenul. „Viacero prognostikov vyslovilo obavy o úplnom potlačení ľudského vedomia a dominancii umelej inteligencie aj pre neurónové počítače. Ak by mali pravdu, neurónové počítače by znamenali koniec ľudstva. Človek by bol iba biologický hardvér pre umelú inteligenciu, ktorá by v krátkom čase zrejme prekonala aj všetky nervové a duševné schopnosti ľudského mozgu.“

„Sám si urobte analýzu, či by bolo skutočne možné, aby ľudia nedokázali zasiahnuť aj v prípade anomálie. Takto sme kvôli legislatíve zaseknutí na úrovni kvantových počítačov, ktoré už pomaly nemáme kam posúvať.“

„Nemám dostatok dát pre takúto analýzu,“ odvetil Simon s ospra-

vedľnújúcim úsmevom. „Vráťme sa však k mojej otázke. Mali ste problém s etickou komisiou?“

„Výhrady, samozrejme, sú. Opakujem, že hľadáme adeptov len medzi tými, ktorých čaká trest smrti alebo trpia závažným poškodením mozgu na čo najmenšej ploche. Komisia hľadanie subjektov nezamietla a dodá definitívne stanovisko, až keď predložíme zoznam darcov. Taká je dohoda a ja...“

Amrita stíchol. Chvíľu nehybne sedel. Potom sa rukami chytil za hrudník, ktorý sa začal prudko nadvíhovať, akoby lupal po dychu. Jeho kamenný výraz tváre dodával situácii dojem absurdnosti. Akoby bolo hlave úplne jedno, čo sa deje so zvyškom tela. Pôsobil ako gorila, ktorá chce nadúvajúcim hrudníkom ukázať svoju dominanciu. Chýbalo už iba búchanie do prs.

„Pán Amrita?“ ozval sa Simon znepokojene. „Ste v poriadku?“

Amrita sa pokúsil vstať, no ihneď sa mu podlomili kolená a klesol na podlahu. Zmodral v tvári a rukami si začal trhať sako, akoby ho dusilo. Z publika sa ozvali vydesené hlasy.

„Pán Amrita, môj analytický program nedokáže s presnosťou určiť, čo sa deje. Kvôli známkam nedostatku kyslíka som zalarmoval záchrannú službu. Sú na ceste,“ oznámil Simon pokojne.

„Veď tam nestoj, pomôž mu!“ skríkol ktosi z hľadiska.

„Som iba holografický obraz, nemám mu ako pomôcť. Lutujem,“ odvetil moderátor rovnako nezaujatým hlasom.

Medzitým pribehli štyria diváci a položili Amritu na chrbát. Netušili, ako postupovať ďalej. Nikdy nepodávali prvú pomoc.

V tej chvíli Amrita pomedzi privreté pery vyprskol množstvo spenej krvi na tvár a košeľu chudáka, ktorý pri ňom čupel najbližšie. Šokovaný divák sa okamžite odtiahol a kričal od preľaknutia. Z publika sa ozvali výkriky a ľudia začali opúšťať svoje miesta. Dve ženy a jeden chlap omdleli.

„Ja... dusím sa... pomoc...“ zachrapčal Amrita a bledými prstami sa nahaľoval smerom k Simonovi. Nakoniec však jeho ruka bezvládne klesla naspäť na podlahu. Z úst mu vyšlo ešte trochu krvi, no viac sa už neožval.

26. DECEMBER

2.

Anastacio Kimairikos otvoril oči a zmätene sa rozhlíadal, akoby si nevedel spomenúť, kde sa nachádza. Odkryl perinu, sadol si na okraj postele a zahľadel sa na dlane svojich rúk. Pohľadom sledoval čiaru, ktorá podľa starých povier predpovedala dĺžku života. Kimairikos bol posledný v celom vesmíre, kto by veril na veštenie, no hlboká vinutá ryha ho aj tak zaujala. Dosahovala skoro až na zápästie. Doteraz si to nevšimol. Pobavene nadvihol ľavé obočie. Potom si uvedomil, aký je deň, vstal a zamieril do kúpeľne.

„Filos! Vstávame!“ zvolal cestou.

„Dobré ráno, pane,“ ozval sa hlas z mikroreproduktorov v stene. „Čaj ako zvyčajne?“

Kimairikos sa zachmúril. „Nie! Priprav kávu. Ristretto.“

„Je mi ľúto, ale kávu nemáme.“

„Ako to?“

„Nekúpil som ju,“ odvetil pokojný hlas.

Kimairikos prevrátil očami. „Vďaka za brilantne logickú odpoveď, Filos. Takže oddnes nastane zmena. Žiadny čaj. Denne chcem mať pripravené ristretto. Vždy o pol siedmej. Žiadne nechutné žbrndy, objednáš kávu Mandheling. A pusti nejakú hudbu, je tu hrozné ticho!“

„Akú hudbu si želáte?“

„Album Metamorphosis z minulého roka,“ odvetil cez plece. Anastacio spával nahý, takže sa nemusel obťažovať vyzliekaním z pyžama a rovno vkročil do sprchovacieho kúta. Priestorom sa šírila neorocková hudba a on prikyvoval hlavou do rytmu. Jeho pokusy o simultánny spev prerušovala voda stekajúca do úst. Po osprchovaní sa spustil sušiaci systém. Teplý vzduch nechal vypariť aj poslednú kvapku vody na jeho tele v priebehu desiatich sekúnd. Kolektor zachytil vodnú paru a vsal ju do zbernej komory, kde prebehla kondenzácia. Voda, teraz už

v kvapalnom skupenstve, opustila komoru a odvodnou rúrou odtiekla do čističky zabudovanej v stene kúpeľne, ktorá z nej opäť vykúzlila pitnú vodu. Jednoduchá recyklácia, bez ktorej by život na Elpise nebol možný.

Vyšiel zo sprchovacieho kúta a zastal pred zrkadlom. Rukou si prešiel po svaloch a vydul pery na znak spokojnosti so stavbou svojho tela. Napol biceps a žmurkol na odraz v zrkadle.

„Kde mám oblečenie, Filos?“

„Tam, kde si ho stále odkladáte, pane.“

Muž vztýčil ukazovák pravej ruky. „Filos, nie si moja žena, ale domáci program.“

„Nevedel som, že máte ženu, pane.“

Anastacio nešťastne vzdychol. „Budem sa musieť pozrieť na tvoj analytický program. Filos, očakávam iba krátke a konkrétne odpovede. Nehodnoť, nepoučuj! Takže ešte raz, kde mám oblečenie?“

„V spálni, prvý odkladací priestor zľava. Pane, môžem podotknúť, že sa mi vaše správanie javí...“

„A-a-a! Nehodnoť, nepoučuj!“ zodvihol Kimairikos znovu ukazovák a obliekol sa. Počas raňajok nemal Filos žiadne ďalšie poznámky, a tak sa mohol sústrediť na ranné správy. Odfiltroval informácie, ktoré nepokladal za dôležité, prečítal si o napätej protikresťanskej situácii v Európe a lokálne správy z Elpisu. Hoci ubehli už skoro dva dni, stále boli plné článkov o desivom vystúpení Chaznatiho Amritu. Vizionár ležal v nemocnici, izolovaný od okolitého sveta a nepretržite strážený miestnymi bezpečnostnými zložkami, takže sa novinári zmohli iba na dohady. Podľa oficiálneho vyjadrenia Amrita prežil, našli sa však aj články, ktoré to spochybňovali. Neskutočné, koľko konšpiračných teórií sa objavilo v priebehu niekoľkých hodín. Anonymní diskutujúci stihli obviniť jeho manželku, že ho otráвила. Vychádzali z jej chladnej reakcie pred médiami, keď spoza veľkých okuliarov s tmavým sklom a bez akýchkoľvek emócií zhodnotila, že manžel žije, ale je stále v zlom stave. Na otázku, či smúti, iba nadvihla obočie a odvetila: „Nepýtajte sa nezmysly!“

Anastacio stopol záznam a ustarostene sa zahľadel na Carmen Amritovú. V tej chvíli mu zapípal nastavený alarm.

„Čas ísť!“ zamrmlal si pre seba.

Rána na Elpise boli vždy rušné a vianočné obdobie nebolo výnim-

kou. Prakticky celú populáciu tvorili iba ľudia v produktívnom veku. Napriek tomu bola doprava bezpečnejšia než kdekoľvek na Zemi. Speedre boli plne automatizované a autopiloti centrálné synchronizovaní. Neexistovali zápchy či porušenia dopravných predpisov. Z výšky pôsobil pohyb speedrov ako veľkolepý dopravný koncert. Všetko prebiehalo plynule ako dômyselný stroj s množstvom ozubených kolies, ktoré do seba presne zapadali. Obrazový záznam elpiskej premávky dokonca premietali pacientom s obsesívno-kompulzívnou poruchou. Ti ho zhodnotili ako mimoriadne upokojujúci.

Kimairikos cestou sledoval výzdobu okolitých budov. Blikajúce neónové svetlá pestrých farieb s motívmi snehových vločiek, sobov a zabalených darčiekov udržiavali sviatočnú atmosféru, hoci Vianoce sa už končili. Pre dotvorenie správnej nálady boli ulice mesta posypané technickým snehom z nadrobno posekaných kúskov ľadu s minimálnou zbytkovou vlhkosťou, ktorá zvyšovala jeho trvanlivosť.

Napriek sviatočnej atmosfére sa vo vzduchu vznášalo tiché, všadeprítomné zdesenie, ktoré neustalo ani po dvoch dňoch. Amritov vianočný dar pre ľudstvo, ako ho sám nazval, bol jednou z najväčších svetových udalostí posledných rokov. Máločo dokáže presvedčiť takmer päť miliárd ľudí rozlezených po širom vesmíre, aby počas Štedrého večera napäto očakávali novinku z oblasti vedy. Amrita sa od prvého zverejnenia upútavky objavoval v reklamách v červenom kabáte s veľkým vrecom na ramene, pripomínajúc tučného chlapíka z Laponska. Rovnako ako on sľuboval, že stihne za jednu noc obdarovať každého človeka na svete. Dokonca si dovoľil výsmešne poznamenať, že sa kvôli tomu ani nemusí potajomky vkrádať do príbytkov cudzích ľudí. Kariaturisti kreslili Ježiška, Deda Mráza a Santa Clausa, ako zazerajú na Amritu, ktorý ľudí zaujal viac než oni traja dokopy. Cynickí umelci využili šancu a dnes ráno zobrazili toto vianočné trio opäť. Tentoraz však stáli so zubatými úsmevmi na tvári a navlečenými kovovými boxerami na rukách nad zakrvaveným vedcovým telom.

Kimairika kresba nepobavila. V mysli si premietal, čo sa v ten pamätný večer udialo, no na ničom z toho sa nedokázal uštipačne zasmiať. Prebehol mu mráz po chrbte.

Speeder sa odpojil od hlavnej kolóny a minul Víťaza, monument postavy v oslavnej póze, ktorý postavil svetoznámy sochár pred mnohými rokmi na pamiatku kolonizácie Elpisu. V krátkom čase sa zo sochy

stal fenomén podobný obrazu Mona Lisa. Očné jamky totiž vyplňal miestny nerast, orichalka, a kdekoľvek sa človek postavil, vždy mal pocit, že na neho socha hľadí. Kimairikos sa zamračil. Socha v ňom vyvolávala negatívne emócie. Akoby ho sledovala.

Speeder pokračoval v ceste, obišiel sochu a po rýchlej identifikácii v prechodovej chodbe, kde došlo k vyrovnaniu tlakov, zaparkoval v budove policajného inšpektorátu. Kimairikos rezko vykročil k výťahom a cestou si v odraze skontroloval účes. Prikývol sám pre seba, aby sa pochválil. Vystúpil na štrnástom poschodí. Po overení sieťnicovým skenerom sa na interaktívnych stenách objavili stručné usmernenia a šípky, ktoré ho dovedli až k sekretariátu šéfkomisára.

„Dobré ráno, podporučík. Šéfkomisár sa vám bude čochvíľa venovať. Môžem vám ponúknuť občerstvenie, prípadne byť inak nápomocná?“ opýtala sa mladá bruneta za pultom.

„Viem, ako by mohla byť žena tvojho postavenia nápomocná,“ poznamenal Kimairikos a cez okno sa pozrel na zadnú časť sochy pred budovou. Týčila sa v strede umelého trávniky pred inšpektorátom a zadnú stranu doteraz nemal možnosť vidieť. „Ale si iba program. Nekladalo by to.“

Bruneta sa nezasmiala, ale ani sa nezamračila. Bola naprogramovaná tolerovať aj sexistické poznámky. Teda, do istej miery. „Nedáte si ani kávu?“ skúsila ešte raz, rovnako milým hlasom.

„Všetky kancelárie majú okná v prednej časti budovy,“ pokračoval Kimairikos, ďalej sledujúc nepríjemne pôsobiacu sochu. „Naozaj sa všetci počas pracovnej doby pozerajú na žulový chlapský zadok trčiaci zo zeme?“

„Práve som obdržala správu, že smiete vstúpiť. Žiaľ, musím vás upozorniť, že ste v krátkom časovom slede zopakovali pokus o vtip so sexuálnym podtónom, čo je podľa interného poriadku...“

„Nie! Ani zozadu sa mi nepáči,“ prerušil ju podporučík. Potom presunul pozornosť zo sochy na holografický obraz. „Neboj sa, nie si môj typ. Samé nuly a jednotky. Ja mám u žien radšej trojky a štvorky.“ Analytický program brunety síce dospel k záveru, že išlo o ďalší sexistický vtip, no tentoraz nereagovala. „Vďaka za pokec. A zavolaj mi niekedy.“ Žena sledovala, ako kráča chodbou. Vtom sa prudko otočil a zvolal: „Ale nevolaj naozaj, dobre? To bolo iba zdvorilostné.“

„Tretie dvere vľavo,“ usmernila ho sekretárka.

Bigotný hologram, pomyslel si Kimairikos.

Podľa inštrukcií sa dostal až pred dvere, pred ktorými túžil stáť iba máloktorý policajt. Šéfkomisár bol povestný svojím prísny a nekompromisným zaobchádzaním. Ak si našiel čas na rozhovor s nižšou šaržou, bolo to väčšinou nepríjemné posedenie. Kimairikos však vedel, že ho dnes nečaká nič, čoho by sa mal obávať. Zhlboka sa nadýchol a vošiel dnu bez zaklopania.

„Zdravím, pane. Anastacio Kimairikos, teší ma!“ kývol na pozdrav.

Šéfkomisár Tau, čerstvý šesťdesiatnik, vystrúhal prekvapený výraz, ktorý veľmi rýchlo nahradilo zamračené. Husté biele obočie, ktoré kontrastovalo s tmavou, africkou pleťou, zvyrazňovalo jeho negatívnu emóciu. „Neviete zaklopať?“ zavrčal.

„Nehmotná slečna na recepcii mi oznámila, že som očakávaný. Okrem toho ste určite vedeli, že som v budove. Klopanie mi príde v tomto prípade ako zbytočné lipnutie na tradíciách a...“

„Je to slušnosť!“ Šéfkomisár nespustil oči z Kimairika, pričom ľavou rukou zatvoril interaktívne okno, v ktorom dopisoval správu. Potom mu pokynul, aby si sadol. Podporučík prijal ponúknuté kreslo a na niekoľko sekúnd zavládlo v miestnosti ťaživé ticho. Kimairikos cítil, ako ho prebodáva pohľad človeka, na ktorého neurobil obzvlášť dobrý dojem.

„Ehm... je tu príliš ticho...“ odkašľal si.

„Neviem, čo si mám o vás myslieť,“ povedal šéfkomisár Tau. „Kto ste?“

„Nerozumiem otázke...“

„Ale rozumiete!“

„Som Anastacio Kimairikos...“

„... tridsaťjedenročný policajt s hodnosťou podporučík. Narodený v Petrohrade, korene v Grécku. Ničím výnimočné výsledky počas služby na Zemi. Žiadne mimoriadne postavenie. Pred rokom vás z ničoho nič preložili na Elpis.“

„Mal som pozoruhodné výsledky v psychoadaptačných testoch...“

„Čítal som vašu zložku!“ odvrkol Tau a husté obočie sa mu ešte viac zvlnilo. „U nás ste však výsledky testov nepretavili do reality. Jedna sťažnosť nadriadeného, opakované chyby pri dokumentácii a podľa kolegov nedostatok záujmu a slabá pracovná výdrž. Napriek tomu ste dnes tu. Prečo? Predstavte si, neviem.“ Posledné slová vyslovil pomaly a veľmi dôrazne.

Kimairikos prikývol na znak porozumenia. Očakával, že sa debata vyvinie týmto smerom, hoci nepredpokladal, že šéfkomisár zaútočí takto priamo.

„So všetkou úctou, pane, odpoveď poznáte.“

„Naozaj?“ šéfkomisár prekvapene nadvihol hustý porast nad očami.

„Moju prítomnosť si vyžiadal osobne pán Amrita, hoci sme sa videli iba raz v živote. Spolu s ostatnými nováčikmi nás vítal na Elpise. Ako dôvod mi bol oznámený výsledok psychoadaptačného testu,“ odvetil bez okolov podporučík. Ani na chvíľu neuhol ostrému pohľadu šéfkomisára. Zato v Kimairikových očiach poskakovala pobavená iskra, čo situáciu ešte viac vyhocovalo.

„Chaznati Amrita je výstredný človek,“ nadviazal Tau, „ale má geniálnu myseľ. Psychoadaptačný test vymyslel on sám a vážne pochybujem, že by vytvoril niečo nefunkčné.“

„Povedali ste práve, že som podvádzal?“

„Ak by ste dokázali oklamať jeho test a hodnotiteľov, hneď by som vás zamestnal. Skôr sa mi zdá, že za vami niekto stojí. Otázkou zostáva kto a prečo.“

„Nikto, pane. Ak by som mal nadštandardné kontakty na políciu alebo celkovo na Elpise, určite by ste sa vzhľadom na svoju funkciu veľmi ľahko k takýmto informáciám dostali.“

Šéfkomisár vstal, prešiel k oknu a zadíval sa na prebúdžajúce sa mesto. „Ufahujete si zo mňa?“

„Nie...“

„Takže mi neprezradíte, prečo si sám veľký Chaznati Amrita želá vašu prítomnosť pri dnešnom rozhovore s jeho osobným lekárom?“

„Už som povedal všetko, čo viem.“

„Hráte to veľmi dobre, ale nech je po vašom.“ Šéfkomisár sa otočil a s výrazom, pri ktorom by aj kus skaly pôsobil ako predmet plný emócií, si znovu sadol do kresla. „Koniec koncov, keď si Amrita niečo zmyslí, kto mu to môže prekaziť? Takže, späť k práci. Ako viete, Amrita žije a jeho osobný lekár má pre nás výsledky vyšetrení v rámci štandardného postupu pri nehodách na Elpise. Stretneme sa s ním o hodinu na klinike. Rozhovor budem viesť ja, vy ste ku mne oficiálne pridelený. Nie je to vypočúvanie ani začiatok prípadu. Ak lekár vylúči zavinenie treťou osobou, spiše sa krátka správa so záverom nehoda alebo komplikácia